

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет міжнародної економіки
Кафедра економіки та управління національним господарством

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. проректора з науково-педагогічної роботи

_____ Верба О. В.

«_____» _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інтеграція України в ЄС

напрямок підготовки 6.030505 – «Управління персоналом та економіка праці»

Факультет міжнародної економіки

Робоча програма з навчальної дисципліни «Інтеграція України в ЄС» для студентів за напрямом підготовки 6.030505 – «Управління персоналом та економіка праці» .

«_____» червня 2017 року. – 18 с.

Розробники:

Скрипник Наталія Євгенівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та управління національним господарством.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління національним господарством.

Протокол від «_____» червня 2017 року № ____.

В. о. завідувача кафедри економіки та управління національним господарством

_____ Симахова А. О.

«_____» червня 2017 року

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом 6.030505 – «Управління персоналом та економіка праці» .

Протокол від «_____» _____ 2017 року № ____.

Голова науково-методичної комісії

_____ Симахова А. О.

«_____» _____ 2017 року

Схвалено Вченою радою факультету міжнародної економіки.

Протокол від «_____» червня 2017 року № ____.

Голова Вченої ради

_____ Стукало Н. В.

«_____» _____ 2017 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань		
	Напрямок підготовки 6.030505 Управління персоналом та економіка праці		
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання ____ - ____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 144		8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи студента – 6,3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		88 год.	год.
		У тому числі індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: залік (диференційований)	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 4,0/6,3

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Європейський вибір України та розвиток економічних і політичних зв'язків з Європейським Союзом передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців у т.ч. експертів та аналітиків з теоретичних і практичних аспектів Європейського інтеграційного процесу, а також фахівців з підприємництва, які здатні ефективно вести бізнес в ЄС.

Пропонований курс охоплює проблеми зародження передумов європейської інтеграції, становлення та розвитку Європейського Союзу та перспектив його розширення на сучасному етапі. Важливе місце в структурі курсу займають інституційні аспекти європейської інтеграції, реформування інститутів ЄС після розширення. Курс також актуальний в контексті пошуку (чи утвердження) Україною своєї європейської ідентичності і з'ясування перспектив європейської інтеграції України.

Метою формування у студентів компетентностей щодо аналізу, оцінки і особливостей процесу європейської економічної інтеграції, основних напрямів процесу внутрішньої та зовнішньої конвергенції країн-учасниць та формування навичок ідентифікації країнових та наднаціональних моделей зближення в ЄС.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

отримати розуміння суті процесу європейської інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції країн-учасниць;

надати знання з основних видів секторальної, горизонтальної, зовнішньої політики ЄС та політики захисту прав громадян;

оволодіти системою знань та умінь з практичної ідентифікації моделей розвитку держав-членів ЄС;

сформувати навички визначення етапності та критеріальності системного зближення країн-аплікантів на вступ, а також аналіз позитивних та негативних наслідків коінтеграції держав ЦСЄ до Європейського Союзу;

усвідомити основні напрямки, механізми та інструменти зближення України та ЄС.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес європейської економічної інтеграції.

Предметом навчальної дисципліни є система принципів та методів реалізації європейських інтеграційних процесів.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: макроекономіка, міжнародна економіка.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо міжнародних інтеграційних процесів;

основні теоретичні концепції, рівні, форми, типи і механізми реалізації міжнародної економічної інтеграції;

передумови, етапи та практичні механізми європейської економічної інтеграції;

принципи функціонування спільного ринку;
завдання спільних політик ЄС у різних секторах економіки;
роль економік країн ЄС у світовому господарстві;
потенціал України в процесі європейської економічної інтеграції;

вміти:

аналізувати установчі документи Європейського Союзу, принципи формування та структуру і повноваження його інститутів;
самостійно оцінювати процеси поглиблення європейської інтеграції, розширення Європейського Союзу;

аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС;

визначати позитивні та негативні наслідки європейського вектору співробітництва України;

визначати завдання та оцінювати результати реалізації спільних політик ЄС у різних секторах економіки;

визначати та аналізувати особливості співробітництва та інтеграції України у європейське співтовариство.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ, ЕТАПИ ТА МЕХАНІЗМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Тема 1. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.

Поняття, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції. Сутність, теоретичні засади та передумови міжнародної економічної інтеграції. Цілі інтеграційного групування. Рівні інтеграції: мікро- та макроекономічний.

Еволюція теоретичних концепцій міжнародної економічної інтеграції. Інституціональні теорії інтеграції. Сучасні моделі розвитку інтеграційних процесів. Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції. Стратегії економічної інтеграції в умовах глобалізації. Інтеграційні альянси сучасного світового господарства.

Тема 2. Місце і роль ЄС у світовому господарстві. Порівняння економічних систем.

Порівняння економічних систем. Економічна система. "Чистий" капіталізм, командна економіка, традиційна економіку і змішані системи. Принципи порівняння економічних систем.

Загальна характеристика економіки ЄС. Порівняльний аналіз ЄС та США. Показники економічного розвитку країн ЄС та США. Залежність відносин ЄС та США від зміни характеристик міжнародної системи. Вплив європейських інтеграційних процесів на еволюцію трансатлантичних відносин.

Сучасні макроекономічні показники ЄС ВВП та ВНП країн-членів ЄС. Показники інфляції та безробіття ЄС. Фінансово-економічні показники розвитку ЄС.

Тема 3. Етапи і механізми європейської економічної інтеграції

Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції. Форми та стадії міжнародної економічної інтеграції. Види регіональної економічної інтеграції (PEI): угода з пільгового тарифу, зона вільної торгівлі, зона часткових економічних преференцій (частковий митний союз), митний союз, спільний ринок, економічний і валютний союз.

Передумови і початок європейської економічної інтеграції Еволюція теорій європейського об'єднання. Рушійні сили інтеграційних процесів у Західній Європі після Другої світової війни.

План Маршалла та європейська інтеграція Передумови і рушійні сили інтеграційних процесів у Західній Європі. План Маршалла та європейська інтеграція.

Європейське співтовариство вугілля та сталі – перший практичний інтеграційний експеримент Європейське співтовариство вугілля і сталі. Римські договори: заснування ЄЕС і Євратому. Метод Жана Моннел. План Шумана.

Тема 4. Європейське економічне співтовариство

Заснування Європейського економічного співтовариства Європейське економічне співтовариство (ЄЕС) і Європейське співтовариство з атомної енергії (Євратом). Римська Угода. Другий Римський договір. Створення Спільного ринку між державами-членами ЄЕС.

Опозиція Великобританії та її партнерів поглибленню європейської інтеграції. Опозиція Великобританії щодо євроінтеграційних процесів. передумови та перебіг процесу інтеграції Великобританії до ЄС.

Інтеграційні процеси в Західній Європі протягом 60-х рр. 20 ст. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Завдання створення та члени ЄАВТ. Еволюція ЄАВТ.

Тема 5. Принципи функціонування спільного ринку

Бар'єри на шляху створення спільного ринку країн ЄЕС. Пошуки альтернативи європейським співтовариствам. Перехідний період європейської інтеграції. Формування спільного ринку.

Перше розширення Європейського співтовариства Суперечності процесу економічної інтеграції. Перше розширення Європейського співтовариства.

Розвиток економічної інтеграції у Західній Європі в роки світової економічної і фінансової кризи. Фінансова криза 1968-1973 років і її наслідки для Західної Європи. Структурно-організаційні зміни та розвиток спільних галузевих політик. Вплив світової економічної кризи на розвиток європейських співтовариств (1973 – 1984 роки).

Напрямки завершення формування спільного ринку. Єдиний європейський акт. Початок розширення Європейського співтовариства на Південь. Єдиний Європейський Акт. Третє розширення ЄС (1986 р.) та його вплив

на європейські інтеграційні процеси. Геополітичні зміни кінця 80-х – початку 90-х і перспективи європейського будівництва. Маастрихтський договір та утворення Європейського Союзу.

Гармонізація технічних норм і стандартів. Податкова уніфікація. Гармонізація національних податкових систем. Положення про уніфікацію національних податкових систем і податкового законодавства. Напрями гармонізації податкових систем у межах інтеграційних процесів.

Тема 6. Створення економічного і валютного союзу

Поняття та структура європейської валютної системи. Римський договір про економічну і валютно-фінансову інтеграцію. Європейський платіжний союз. План Вернера (1969 р.). Європейська «валютна змія».

Створення Європейської валютної системи і принципи її функціонування. Механізм регулювання валютних курсів в Європейській валютній системі. Валютна інтеграція в рамках Єдиного Європейського Акту. План Делора. Переваги та недоліки переходу до єдиної європейської валюти. Маастрихтські угоди та критерії конвергенції.

Етапи створення Європейського економічного та валютного союзу. Європейський валютний інститут. Європейська система центральних банків та Європейський центральний банк. Введення єдиної європейської валюти євро. Здобутки, проблеми та перспективи функціонування Європейського економічного та валютного союзу.

Тема 7. Інституційно-правова будова Європейського Союзу.

Європейські Спільноти та Європейський Союз Економічна інтеграція і геополітичні зміни. Принципи субсидіарності та пропорційності. Політичний устрій країн-членів ЄС. Політична інтеграція: історія, завдання, методи.

Право Європейського Союзу як автономна правова система Правова система ЄС. Право ЄС як правова система *sui generis*. Суб'єкти права ЄС. Система права ЄС.

Принципи та джерела права Європейського Союзу. Систематизація та класифікація принципів права ЄС. Структурні принципи. Групи джерел права ЄС. Первинне та вторинне законодавство ЄС.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ, ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Тема 8. Спільні політики ЄС в різних секторах економіки

Торговельна політика ЄС. Економічна інтеграція: зростання і конкурентоспроможність. Цілі та принципи спільної торговельної політики. Інструменти торговельної політики ЄС на зовнішніх товарних ринках.

Система торговельних преференцій ЄС. Секторальні особливості спільної торговельної політики ЄС. Політика щодо конкуренції.

Промислова та підприємницька політики Конкурентність європейської промисловості. Єдиний ринок та промислова політика. Виклики європейській промисловості. Засади промислової політики. МСП в умовах єдиного ринку. Підприємницька політика. Правове середовище європейського бізнесу. Ділове середовище. Фінансування підприємств. Співпраця підприємств. Політика в різних секторах економіки.

Політика щодо досліджень і технологій. Потреба в спільній політиці щодо досліджень. Засади спільної політики щодо дослідної діяльності. Положення про науково-дослідну діяльність в основоположних договорах. Рамкова програма з науково-дослідної діяльності. Прямі та непрямі заходи Спільноти щодо науково-дослідної діяльності. Діяльність Спільного дослідного центру. Координування науково-дослідної діяльності в Європейському Союзі. Міжнародна наукова та технологічна співпраця. Науково-дослідна діяльність Європейської Спільноти.

Енергетична політика. Значення енергії для Європи. Криза 1973 р. Міжнародна співпраця в енергетичній галузі. Енергетична стратегія Спільноти. Внутрішній енергетичний ринок. Ринки електроенергії та газу. Ринок твердого палива. Ринок атомної енергії. Нафтовий ринок. Енергопостачання. Цілі в галузі енергетики й раціональне використання енергії.

Сільськогосподарська політика. Причини особливого підходу до сільського господарства. Засади ССП та її реформування. Управління та фінансування ССП. Аграрно-валютні питання та євро. Організації спільного ринку. Ціни на сільськогосподарську продукцію та якість товарів. Механізми прямої допомоги фермерам. Зовнішній напрямок ССП. Структурна політика та розвиток сільської місцевості.

Тема 9. Митне та тарифне регулювання в ЄС

Сутність та принципи митного союзу ЄС. Митний кодекс ЄС. Поняття та принципи митного союзу ЄС. Методи нарахування мит. Система формальностей і митного нагляду. Сфера застосування кодексу. Ліквідація митних зборів. Митна територія ЄС.

Інструменти тарифного регулювання в ЄС Єдиний митний тариф (ЄМТ). Структура митного тарифу ЄС, комбінована номенклатура, правила класифікації товарів, інтегрований тариф ЄС. Завдання застосування ЄМТ і стягнення митних зборів. Митні збори в ЄС. Класифікація митних зборів. Переваги та недоліки асоціації України з ЄС.

Походження товарів. Види товарної номенклатури в ЄС. Мета визначення походження товару. Непреференційне походження. Митна вартість товарів. Система митних формальностей в ЄС. Привілейовані операції.

Система антидемпінгового регулювання в рамках ЄС. Демпінг та антидемпінгові заходи. Види демпінгу. Джерела компенсації демпінгу та антидемпінгові інструменти. Зміст етапів антидемпінгового розслідування згідно норм СОТ. Антидемпінгове законодавство ЄС.

Тема 10. Інноваційно-інвестиційна та галузева політика ЄС.

Інноваційна політика в системі координації соціально-економічних процесів. Інноваційна політика та інноваційна стратегія ЄС. Комплексна програма інноваційного розвитку країн-членів ЄС. Концепція інноваційних платформ. Система міжнародних ділових інноваційних центрів.

Інвестиційна політика ЄС. Фінансовий інструментарій та структурні фонди ЄС. Використання гнучких та інноваційних форм фінансування для підтримки малого і середнього бізнесу. Європейський інвестиційний фонд. Індексні інвестиційні фонди.

Галузева політика в системі регулювання економіки ЄС. Мета, завдання та методи проведення галузевої політики. Галузеві ринки та їх класифікація. Тактична галузева політика.

Тема 11. Економіка країн-членів ЄС: рівень розвитку, спільні та специфічні проблеми

Економічний потенціал країн-членів ЄС. Загальні риси економік держав, що входять у ЄС: високий рівень економічного розвитку; високий ступінь залучення у світогосподарські зв'язки; правова основа господарської діяльності; розвиненість конкуренції й ринку; розмаїтість форм власності й підприємництва; значення й роль держави в економіці; нерівномірність і циклічність розвитку.

Характеристика найбільш розвинених країн-членів ЄС. Економіки Німеччини, Франції, Італії й Великобританії - основа економіки ЄС. Роль країн-лідерів у міжнародному географічному поділі праці; обсяги промислового й сільськогосподарського виробництва, галузі міжнародної спеціалізації.

Малі країни-члени ЄС. Малі країни Європи (члени ЄС). Основні переваги економік малих країн. Економічно менш розвинені країни ЄС. Особливості історичного розвитку цих країн як причини відставання в соціально-економічному розвитку від інших країн-членів ЄС. Регіональний фактор в економічній політиці ЄС.

Економічна конвергенція країн-нових членів ЄС. Поняття та основні показники економічної конвергенції ЄС. Аналіз відповідності економік країн-нових членів ЄС економічним критеріям ЄС. Напрямки конвергенції моделей економічного розвитку європейських країн на початку XXI століття. Економічна конвергенція: європейський контекст для України.

Тема 14. Критерії членства та процедура вступу до ЄС

11.1. Процедура вступу до ЄС нових членів. Етапи процесу вступу до ЄС. Консультативний етап. Оціночний етап. Переговорний етап. Ратифікаційний етап. Імплементативний етап.

Критерії, які необхідно виконати для вступу до ЄС. Копенгагенські критерії. *Acquis communautaire*. Процедура виконання критеріїв. Оцінка позитивних та негативних наслідків виконання країною критеріїв членства.

Перспективи та можливості приєднання України до ЄС. Оцінка здатності України виконати критерії членства у ЄС. Прогнозні оцінки виконання Україною критеріїв членства. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.

Тема 12. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі

Основні форми економічного співробітництва України з Європейським Союзом. Торговельна політика ЄС щодо України. Еволюція співробітництва Україна – ЄС: від концепції партнерства до стратегії сусідства та Угоди про асоціацію. Україна в економічних концепціях сусідства Європейського Союзу. очікувані результати від курсу України на євроінтеграцію.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Основні напрями, що охоплює Угода про асоціацію. Адаптація законодавства. Гармонізації процедур стандартизації та сертифікації в Україні та ЄС. Оцінка позитивних та негативних наслідків дії зони вільної торгівлі з ЄС.

Тема 13. Конкурентоспроможність та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції

Конкурентне законодавство України в контексті інтеграції до ЄС. Загальні засади конкурентного регулювання в Україні. Регулювання конкуренції в ЄС. державна допомога (надання прямих субсидій, пільг щодо сплати податків).

Конкурентна політика ЄС. Поняття та форми конкурентної політики ЄС. Система антитрестівського регулювання в ЄС. Конкурентна політика ЄС щодо зловживання домінуючим становищем на ринку. Конкурентна політика та державна допомога. ЄС в системі міжнародного співробітництва у сфері проконкурентного регулювання. Механізм взаємодії торговельної та конкурентної політики ЄС.

Регулювання конкуренції в економічних взаємовідносинах ЄС з Україною. Гармонізація законодавства України з правом ЄС в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Адаптація системи захисту конкуренції в Україні до комунітарної конкурентної політики ЄС.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма навчання					
	усього	у тому числі				
		л	сем	лаб	інд.	с.р.
Модуль 1						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ, ЕТАПИ ТА МЕХАНІЗМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ						
Тема 1. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.	10	2	2			6
Тема 2. Місце і роль ЄС у світовому господарстві. Порівняння економічних систем.	10	2	2			6
Тема 3. Етапи і механізми європейської економічної інтеграції	11	2	2			7
Тема 4. Європейське економічне співтовариство	11	2	2			7
Тема 5. Принципи функціонування спільного ринку	11	2	2			7
Тема 6. Створення економічного і валютного союзу	11	2	2			7
Тема 7. Інституційно-правова будова Європейського Союзу.	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 1	75	14	14			47
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ, ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ						
Тема 8. Спільні політики ЄС в різних секторах економіки	10	2	2			6
Тема 9. Митне та тарифне регулювання в ЄС	11	2	2			7
Тема 10. Інноваційно-інвестиційна та галузева політика ЄС	11	2	2			7
Тема 11. Економіка країн-членів ЄС: рівень розвитку, спільні та специфічні проблеми	11	2	2			7
Тема 12. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі	13	3	3			7
Тема 13. Конкурентоспроможність та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції	13	3	3			7
Разом за змістовим модулем 2	69	14	14			41
Усього годин	144	28	28			88
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-
Разом	144	28	28			88

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	Тема 1. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.	2
2	Тема 2. Місце і роль ЄС у світовому господарстві. Порівняння економічних систем.	2
3	Тема 3. Етапи і механізми європейської економічної інтеграції	2
4	Тема 4. Європейське економічне співтовариство	2
5	Тема 5. Принципи функціонування спільного ринку	2
6	Тема 6. Створення економічного і валютного союзу	2
7	Тема 7. Інституційно-правова будова Європейського Союзу.	2
	<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	14
8	Тема 8. Спільні політики ЄС в різних секторах економіки	2
9	Тема 9. Митне та тарифне регулювання в ЄС	2
10	Тема 10. Інноваційно-інвестиційна та галузева політика ЄС	2
11	Тема 11. Економіка країн-членів ЄС: рівень розвитку, спільні та специфічні проблеми	2
12	Тема 12. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі	3
13	Тема 13. Конкурентоспроможність та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції	3
	<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	14
	<i>Усього годин</i>	28

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	Тема 1. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.	6
2	Тема 2. Місце і роль ЄС у світовому господарстві. Порівняння економічних систем.	6
3	Тема 3. Етапи і механізми європейської економічної інтеграції	7
4	Тема 4. Європейське економічне співтовариство	7

5	Тема 5. Принципи функціонування спільного ринку	7
6	Тема 6. Створення економічного і валютного союзу	7
7	Тема 7. Інституційно-правова будова Європейського Союзу.	7
	Разом за змістовим модулем 1	47
8	Тема 8. Спільні політики ЄС в різних секторах економіки	6
9	Тема 9. Митне та тарифне регулювання в ЄС	7
10	Тема 10. Інноваційно-інвестиційна та галузева політика ЄС	7
11	Тема 11. Економіка країн-членів ЄС: рівень розвитку, спільні та специфічні проблеми	7
12	Тема 12. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі	7
13	Тема 13. Конкурентоспроможність та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції	7
	Разом за змістовим модулем 2	41
	Усього годин	88

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ змістового модуля, теми	Вид завдання, тема	Кількість годин
Денна форма навчання		
	Навчальним планом не передбачено	

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Інтеграція України в ЄС» використовуються такі методи навчання: співбесіда, пояснення, інноваційні методи з використанням мультимедійних презентацій, практична робота, ситуаційні вправи.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення дисципліни «Інтеграція України в ЄС» використовуються такі методи контролю: опитування, тестування, перевірка конспектів, контрольна робота.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Змістовий модуль №1								Змістовий модуль № 2							Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	КМР	T8	T9	T10	T11	T12	T13	КМР		
5	5	5	5	5	5	5	17	5	5	5	5	5	5	18	-	100
52								48							-	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Скрипник Н. Є. Конспект лекцій з дисципліни «Інтеграція України в ЄС». – додається в НМКД.

2. Скрипник Н. Є. Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни «Інтеграція України в ЄС». – додається в НМКД.

Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Чужиков В. та ін. Практикум з проведення тренінгів з європейської інтеграції. – К.: КНЕУ, 2014. – 224 с.
2. Ткаленко С.І., Петрашко Л.П. Європейський проектний менеджмент: навч. посіб - К.: КНЕУ, 2014 - 412 с.
3. Ткаленко С.І. Європейський проектний менеджмент: практикум - К.:КНЕУ, 2014 - 192 с.
4. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / ред. : А. О. Задоя, В. М. Тарасевич. - К. : ЦУЛ, 2012. - 416 с.
5. Довідник з європейської інтеграції [Текст] / ред. : О. Б. Чернега. - Львів : Магнолія 2006, 2012. - 383 с.
6. Горюнова, Є. О. Євроінтеграція [Текст] : навч.посібник / Є. О. Горюнова. - К. : Академвидав, 2013. - 224 с.
7. Євроекономічна інтеграція України [Текст] : навч. посібник / Л. І. Михайлова, Н. В. Волченко, Т. О. Зінчук, С. М. Кваша. - К. : ЦУЛ, 2013. - 136 с.
8. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. Монографія. / Макаренко Є.А., Погорська І.І., Рижков М.М. та ін. – К. : Центр вільної преси, 2014. – 472 с.
9. Макаренко Є.А., Рижков М.М., та ін. Європейські комунікації. – К.: Видавничий дім LAt&K, 2012. – 632 с.
- 10.Європейський Союз: економіка, політика, право. Енциклопедичний словник. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. – 368 с.

Допоміжна

- 11.Чугаєв О.А. Валютна інтеграція в Європейському Союзі. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. - 192 с.
- 12.Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз: історія і засади функціонування: Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене і доповнене. – К.: «Знання», 2012. – 759 с.
- 13.4.Європейська інтеграційна політика: навч. посіб. / [А.М. Поручник, В.І. Чужиков, Д.О. Ільницький, О.А. Федірко]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В.І. Чужикова. – К.: КНЕУ, 2010. — 451 с.
- 14.Мальська М. П. Основи європейської інтеграції [текст] підручник. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 320 с.

15. Менеджмент європейської економічної інтеграції: підручник / С. М. Писаренко, Н. В. Горін, Л. А. Українець та ін. ; за ред. С. М. Писаренко. — К. : Знання, 2012. — 373 с.
16. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко ; за ред. Л.В. Губерського. — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Знання, 2012. — 759 с. — (Вища освіта XXI століття).
17. Європейська економічна політика. Практикум: навч. посіб. / Є 24 [В.І. Чужиков, Є.Г. Панченко, А.А. Грищенко, О.А. Федірко, та ін.]; за заг. ред. В.І. Чужикова. — К.: КНЕУ, 2010. — 214 с.
18. Чужиков В.І., Ільницький Д.О., Ковальчук Г.О., Паценко О.Ю., Федірко О.А. // Європейська інтеграція (збірник кейсів) / За заг. Ред. В.І.Чужикова. — К.: КНЕУ, 2009.- 203 с.
19. Ільницький Д.О., Олефір А.О., Федірко О.А. Конвергенція економічних інтересів України та ЄС: організаційно методичні матеріали для проведення міжпредметного тренінгу з курсів «Європейська інтеграційна політика», «Європейські стратегії України», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» для магістрів спеціальності 8503 «Міжнародна економіка» магістерської програми «Європейська інтеграція». — К.: КНЕУ, 2008. — 178 с.
20. Вітер І.І. Погорелов С.Б. Господарство та економічна думка абсолютистських централізованих монархій Європи (XVI - перша половина XVII ст.) // Історія економіки та економічної думки. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2008. -248 с. — С.84-97.
21. Татаренко Н.О. Міжнародна економіка: Підручник. — К.: КНЕУ, 2007.
10. Вітер І.І., Погорелов С.Б. Формування передумов ринкової економіки в країнах європейської цивілізації (XVI - перша половина XVII ст.) Історія економіки та економічної думки: Курс лекцій / Авт. кол.: С.В.Степаненко (кер. авт. кол.), В.М.Фещенко, С.Н.Антонюк, Н.О. Тимочко та ін. — К.: КНЕУ, 2006. — С. 152-212
22. Романенко М. А. Європейська інтеграція як фактор прискорення впровадження основ "зеленої" економіки в Україні / М. А. Романенко, М. А. Ємець, І. І. Романенко, О. В. Петровцій // Строительство. Материаловедение. Машиностроение. Серия : Энергетика, экология, компьютерные технологии в строительстве. - 2016. - Вып. 92. - С. 114-119. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/smmeect_2016_92_22
23. Білорус О. Г. Стратегічні імперативи адаптації та трансформації зовнішньоторговельної діяльності України в умовах європейської інтеграції / О. Г. Білорус, О. В. Гаврилюк // Економіка України. - 2015. - № 11. - С. 4-15. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_11_2

24. Кардаков О. Ю. Аналіз динаміки інтелектуалізації економічної моделі ЄС / О. Ю. Кардаков // Бізнес Інформ. - 2015. - № 6. - С. 15-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_6_3
25. Європейський проект та Україна : монограф. / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Пархонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 136 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
4. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України - Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України - Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>
7. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>
8. Офіційний сайт Національної академії наук України. – Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua>
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Competiveness of Small and Medium Enterprises (COSME) – європейська програма підтримки малого та середнього бізнесу. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8dc8c0b0-4e27-409c-b90e-f076ab2a27d8&title=ProgramiPidtrimkiPidprintsiv>
10. Офіційний сайт Європейського Союзу. Режим доступу: <https://eeas.europa.eu>
11. Представництво Європейського Союзу в Україні. Режим доступу: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
12. Статистична служба Європейського Союзу. Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>
13. Європейський банк реконструкції та розвитку. Режим доступу: <http://www.ebrd.com/home>
14. Офіційний сайт Організації об'єднаних націй. Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>
15. Міжнародний валютний фонд. Режим доступу: <http://www.imf.org/external/index.htm>
16. Всесвітній економічний форум. Режим доступу: <https://www.weforum.org>

6. СТРУКТУРА РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Кафедра економіки та управління національним господарством

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄС»

Денна форма навчання
Академічні групи: ВУ-14

Навчальний рік: 2017/2018

Семестр: 2 (другий)

Елементи контролю за 1 змістовим модулем

Елементи контролю	Максимальна кількість балів
Письмовий контроль знань	10
Доповіді на семінарських та практичних заняттях	10
Контроль знань на семінарських та практичних заняттях (відповідь з урахуванням самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу)	15
Контрольна робота	17
Разом	52

Елементи контролю за 2 змістовим модулем

Елементи контролю	Максимальна кількість балів
Письмовий контроль знань	10
Доповіді на семінарських та практичних заняттях	10
Контроль знань на семінарських та практичних заняттях (відповідь з урахуванням самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу)	10
Контрольна робота	18
Разом	48
Усього	100

Викладач, який проводить практичні (семінарські) заняття – к.е.н., доц. Скрипник Н. Є.

Викладач-екзаменатор – к.е.н., доц. Скрипник Н. Є.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та управління національним господарством.

Протокол від «_____» _____ 2017 року № _____.

В. о. завідувача кафедри економіки та управління національним господарством
_____ Симахова А. О.